

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ПРЕДМЕТНО ПОДРУЧЈЕ	БРОЈ ЧАСОВА	
	НЕДЈЕЉНО	ГОДИШЊЕ
МОЈА ОКОЛИНА	5	180
ГОВОР, ИЗРАЖАВАЊЕ, СТВАРАЊЕ	5	180
РИТМИКА, СПОРТ	5	180
УКУПНО	15	540

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: **МОЈА ОКОЛИНА**

РАЗРЕД: **ПРВИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **5**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **180**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Цјеловит развој свих потенцијала лако ментално ретардираног дјетета до максимума, уважавајући индивидуалности и урођене склоности и способности у сваком од аспеката развоја, ниво и темпо напредовања са оријентацијом на усавршавање и развијање свих аспеката кроз непосредно искуство, игру и игролике активности, без присиле и наметања, у посебно креираној радној средини и неусиљеној атмосфери;
- упознавање живог и материјалног свијета кроз игру и игролике активности;
- оспособљавање за уочавање спољашњих карактеристика предмета;
- оспособљавање за културну комуникацију са дјецом и одраслима;
- развијање културних, радних и хигијенских навика ;
- оспособљавање за учешће у саобраћају;
- развијање еколошке културе у непосредној околини и свакодневном животу ради заштите здравља.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Активности социо-емоционалног развоја	72
2. Активности когнитивног развоја	72
3. Еколошке активности	36

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Активности за подршку социјално-емоционалног развоја (72)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • именује чланове уже и шире породице • физички се оријентише у школи • именује школу и особље • именује другове у групи • комуницира са друговима • постаје свјестан свога тијела и пола <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • учи и његује позитивно понашање, радне и хигијенске навике • уочи разлику и каже како се треба понашати • ствара позитивну слику о себи и уважава друге 	<p>а) Социјализација активности и развоја друштвеног понашања</p> <ul style="list-style-type: none"> • Породица, моји родитељи и ужа родбина • Односи у породици • У кући сви раде • Како да помажем у кући • Моја школа и наставници • Понашање у школи и учионици • Моји другови • Понашање према старијима • Од куће до школе • Ко сам ја – свијест о свом тијелу, о полу • «Игре повјерења» - сарадња, заједничка акција • Рођендани и други значајни датуми <p>б) Права дјетета и друштвено понашање</p> <ul style="list-style-type: none"> • Правила понашања (ред, хигијена простора, поспремање опреме и радних материјала,...) • Поучне приче за идентификацију понашања • Свађа – како је избјећи • Активности за развој позитивне слике о себи • Отискивање својих дланова умочених у боју • «Огледало у кутији» (ланчани покрет) • Посјета представи (филмској, позоришној) • Посјета старијем разреду • Посјета директору- 	

<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна и именује емоције • испољава емоције не угрожавајући друге у групи, контролише их 	<p>педагогу</p> <p>в) Афективне активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговор о томе шта и кога дијете воли,шта жели • Цртање жеља доброј вили • Причање о лијепим и непријатним искуствима • Погађање како се људи осјећају (представљени на слици,у причи, животној ситуацији) • Допуњавање реченице: «Ја сам уплашен као...» (зец), затим: «Од страха сам се ...» (укочио, упишкио) • Допуњавање реченице: «Ја сам бијесан као...» , а затим разговор о томе шта их разљути, како реагују • Разговор о изражавању емоција («Како да примимо љубав?», «Како да се смијешимо у себи?») • Разговор о препознавању нечијих осјећања (по изразима лица) 	
<p>Тема 2: Активности за подршку интелектуалном развоју (72)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна основне врсте биљака, да их активно његује у кутку живе природе • препозна и именује животиње – главне дијелове тијела и њихову функцију • именује главне дијелове свога тијела и њихове функције • препозна и именује предмете и користи их уз 	<p>а) Природна средина</p> <ul style="list-style-type: none"> • Биљке- разликовање (дрвеће, цвијеће, трава) • Воће и поврће • Значај биљака за човјека • Промјене на биљкама у разним годишњим добима • Гдје расту биљке? • Животиње - домаће и дивље, птице и рибе у околини • Гдје станују животиње? • Начин живота животиња у јесен, зиму и прољеће 	

<p>наставникову помоћ</p> <ul style="list-style-type: none"> • издвоји предмете по величини • уочи односе и именује их (у, на, изван, унутра, између, горе, доље) и користи их у разговору • познаје лијеву-десну руку-ногу <ul style="list-style-type: none"> • формира практично скупове до 5 по заданој особини • броји до пет • упореди скупове придруживањем • упореди бројањем • препознаје цифре до 5 • препознаје основне геометријске облике. 	<ul style="list-style-type: none"> • Дијелови мога тијела • Материјални свијет: обављање радње на предметима (шта све могу?) • Груписање предмета на основу сличности и разлика (које ствари пливају, а које тону?) <p>б) Логичке и математичке активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уочавање, разликовање и издвајање појединих предмета (величина, облик, боја) • Груписање предмета на основу једне особине • Редање предмета у растуће и опадајуће низове • Односи међу предметима (у, на, изван, између, горе, доље) • Десно-лијево на себи <p>в) Скупови</p> <ul style="list-style-type: none"> • Примјери разних скупова • Практично приказивање скупова и припадност скупу • Придруживање и упоређивање скупова • Формирање појмова: једнако-неједнако, мање-више (у смислу бројности) • Број као особина једнакобројних скупова 	
Тема 3: Еколошке активности (36)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочи чиме се загађује околина 	<ul style="list-style-type: none"> • Загађена околина – откривање и развој еко-културе 	

<ul style="list-style-type: none"> • стекне навику правилног одлагања отпада • развије љубав према природи 	<ul style="list-style-type: none"> • Гдје се одлажу отпади? • Лијепо – ружно • Шта је опасно по здравље? • Помагање животињама зими • Шта би било да свако одломи гранчицу ? • Сађење и заштита биљака • Учешће у еколошким акцијама 	
--	---	--

ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- Ову област реализовати кроз игру и игровне активности, а игре прилагодити раду у кругу. По могућности реализацију садржаја вршити у природи.
- У учионици користити што више апликација и дидактичког материјала. Задовољити дјечију потребу за кретањем и манипулацијом.
- Дидактички материјал треба да ангажује што више чула. По могућности реализовати активности у сарадњи са родитељима.
- У свакој прилици коментарисати понашања дјеце (позитивна и негативна).
- У свакој прилици дозволити дјецу да искажу емоције, али их наводити да их постану свјесна, да о њима разговарају и да их каналишу.

ОЦЈЕЊИВАЊЕ

Ученици треба да буду унапријед упознати са техникама и критеријумима оцјењивања. Оцијенити сваку тематску цјелину помоћу једне или више техника.

Технике оцјењивања:

1. Усмена провјера знања подразумијева провјеру и праћење знања у свим дијеловима часа. Састоји се од кратких питања наставника и усменог одговора ученика. Усмена оцјена се изводи из опсервације наставника о свакодневном раду, напредовању, мотивацији и активности ученика током наставног процеса.

2. Писмена провјера знања:

- прије писмене провјере знања припремити ученике;
- писмену провјеру знања вршити након сваке тематске цјелине.

3. Портфолио је скуп ученичких радова које ученици могу користити при усменој презентацији.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ГОВОР, СТВАРАЊЕ, МУЗИКА

РАЗРЕД: ПРВИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 5

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 180

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Цјеловит развој свих потенцијала лако ментално ретардираног дјетета до максимума, уважавајући индивидуалности и урођене склоности и способности у сваком од аспеката развоја; ниво и темпо напредовања са тежиштем на усавршавање и развијање свих аспеката кроз непосредно искуство, игру и игролике активности, без присиле и наметања, у посебно креираној радној средини и неусиљеној атмосфери.
- развој менталних и социо– емоционалних способности;
- развој способности упућивања поруке и успостављања адекватне комуникације;
- развој вјештине слушања и праћења говора;
- развој правилне артикулације, рјечника, реченица и употребе правилних граматичких облика;
- развијање смисла за склад и ред;
- развијање способности опажања и коришћења познатих предмета на нове начине;
- развој основних културно–хигијенских и радних навика;
- упознавање са умјетничким и народним благом завичаја;
- развој свијести о потреби чувања материјалне и духовне културе;
- задовољење потреба за активним доживљавањем музике и покрета.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Говор и књижевност за дјецу	72
2. Ликовна култура	72
3. Пјевајмо, свирајмо	36

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Говор и књижевност за дјецу (72)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none">• правилно дише при изговору ријечи	а) Активности на артикулацији и дискриминацији гласова	

<ul style="list-style-type: none"> • слуша говор и звукове • разумљиво изговара гласове, ријечи и реченице 	<ul style="list-style-type: none"> • Вјежбе дисања • Опонашање природних и других звукова • Изговарање ташунаљки, брзалица и разбрајалица • Игре за увјежбавање правилног изговора гласова • Уочавање разлике код ријечи које се разликују само по једном гласу: БАЈА – ПАЈА, ТАТА–ТЕТА) 	
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • именује предмете • налази ријечи за квалитет, карактеристике и односе предмета • увећа фонд ријечи које користи у говору • слуша саговорника и гледа га у очи. 	<p>б) Богаћење рјечника и култура изражавања</p> <ul style="list-style-type: none"> • Именовање и описивање предмета • Игролике активности набрајања • Извршавање налога • Игролике активности за богаћење рјечника (именицама, глаголима, пријевима) • Проналажење узвика у ситуацијама у којима се користе (АПЋИХА! УРА!) • Трагање за лијепим ријечима 	
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • комуницира са познатим и непознатим људима • уочава садржај слике • поставља питања и одговара на њих • комуницира пристојно умјереним гласом • прича о предмету • разумије налог и даје налог 	<p>в) Комуникација и култура изражавања</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговори у разним ситуацијама • Причање доживљаја • Игре улога • Игре питања и одговора • Постављање питања према обрасцу • Игра налога • Причање о предметима и појавама • Препричава приче уз помоћ питања 	

<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • активно слуша • меморише и рецитије пјесме • овладава вјештином препричавања користећи маске, костиме, глуму 	<p>г) Из књижевности за дјецу</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са књижевношћу за дјецу, разгледање сликовница, разговор о слушаном или гледаном • Слушање, доживљавање или памћење прочитаног из народне или умјетничке књижевности за дјецу 	
<p>Тема 2: Ликовна култура (72)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развије већу покретљивост руку • овладава и рукује прибором • постиже већу јасноћу облика линије <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • експериментише бојама • развија осјећај за боју • упозна основне боје и именује их • постепено прекрива све површине бојама • ради колаж на тонираном папиру • ствара хигијенске навике <p>Ученик треба да:</p>	<p>а) Цртање</p> <ul style="list-style-type: none"> • Играње материјалом • Оцртавање шаблона • Бојење унутар облика • Цртање по тачкицама • Довршавање цртежа • Украшавање линијама предмета и животиња • Приказивање људске фигуре и животиња (везано за акцију) <p>б) Сликање</p> <ul style="list-style-type: none"> • Игре и експериментисање бојама • Откривање свијета боја у природи • Игре опуштања и релаксације, мијењање шара, необично цртање са више фломастера • Сликање кликерима • Самостално мијешање боја • Тамно – свијетло • Цртамо сјенку на зиду • Колаж <p>в) Обликовање материјала</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • експериментише материјалом • користи природни материјал за обликовање • развија моторику шаке • запажа природне структуре <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развије смисао за обликовање предмета у простору • развије осјећај за ритам и пропорцију, маштовитост. <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • запажа, проналази лијепо и ружно у својој околини • украси своју радну средину • процјењује свој рад и рад својих другова 	<ul style="list-style-type: none"> • Обликовање материјала у боји и без боје • Обликовање природних материјала • Обликовање разних рециклираних материјала у композицију скулптуре из природе (дрво, камен) <p>г) Основе графике и декоративни рад</p> <ul style="list-style-type: none"> • Штампање готових шаблона на безбојном или обојеном папиру; резање траке и разних облика за комбиновање <p>д) Ликовно процјењивање</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговор о лијепом и ружном у дјечијој околини • Украшавање радне средине – процјена украшеног • Процјена својих радова и радова својих другова 	
Тема 3: Пјевајмо, свирајмо, играјмо (36)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • запажа: карактер (весела – тужна), темпо (брзо – споро), динамику (гласно – тихо) • да препозна 5 композиција <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • учествује у заједничком пјевању • да научи 5 пјесама 	<p>а) Слушање музике</p> <ul style="list-style-type: none"> • Слушање музике ради опуштања и релаксације (Колибри, Врпчићи, Драган Лаковић, Миња Субота, Бранко Коцкица) <p>б) Пјевање</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пјевање омиљених дјечијих пјесама по избору учитеља • Игре са пјевањем уз усклађивање гласа по 	

<ul style="list-style-type: none"> • навикава се на умјерено гласно пјевање • правилно дише • придржава се темпа и јачине <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи тијело као извор звука (руке, ноге, прсти, уста) • свира на једноставним импровизованим инструментима • препозна и именује неке инструменте. <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • се навикава на складно кретање у колу и извођење покрета везаних за правила • да научи 3 музичке игре • изводи једноставне плесне кореографије 	<p>висини и јачини</p> <p>в) Свирање</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сопствено тијело као инструмент • Испитивање и откривање звучних особина музичких инструмената <p>г) Плесне активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Плесне импровизације • Повезивање вокалног изражавања са гестовним изражавањем • Народне игре и плесови доступни дјечи 	
--	---	--

ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- Све активности и вјежбе изводе се кроз игру и игровне активности на забаван начин. Игре прилагодити кругу, уз много дидактичког материјала.
- Пјесме, бројалице, брзалице, разбрајалице, ташунаљке изговарати појединачно и хорски.
- Идентификовати ученике који имају тешкоће у развоју говора и у сарадњи са логопедом радити на њиховом отклањању.
- **Цртање** – приједлог тема: дебље и тање гранчице, кућа, дрво, точак бицикла, птице лете, торба, тканица, шарено јаје, пењем се уз степенице, мој друг, моје санке, породица, моја улица, илустрација приче, дрвеће у парку, мама ради;
- **Сликање** – приједлог тема: жуто лишће на дрвећу, најљепша птица, пијетао, разнобојне куће, луткина хаљина, разнобојни кишобрани, рибе у акваријуму, честитка за 8. март, шарено платно, на цвјетној ливади, игре на снијегу, мимозе, велика торта, лептир, моја породица;
- **Обликовање материјала** – приједлог тема: колач, поврће, човјек, цвјетови, поклон, мали брош, семафор, воће, Сњешко, зец, дрво, огрлица, корпица;
- **Графика** – приједлог тема: цвјетна ливада, шарена хаљина, ланац од разнобојног папира, огрлица за лутку, саобраћајни знаци, медо, зеко, маца;
- Естетска анализа – разговор о складности боја. Процјењивање: «Шта ми се свиђа?» (у простору, мом раду, раду мог друга) . Упознавање ликовне баштине завичаја.

- Пјесме за пјевање треба да су ведрог тона, у бржем темпу са трајањем четвртина и осмина. Опсег пјевања $d1 - x1$.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: СПОРТ, РИТМИКА И ВЈЕЖБЕ ЗА ПСИХОМОТОРНИ РАЗВОЈ

РАЗРЕД: **ПРВИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **5**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **180**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Цјеловит развој свих потенцијала лако ментално ретардираног дјетета до максимума, уважавајући индивидуалности и урођене склоности и способности у сваком од аспеката развоја, ниво и темпо напредовања, са оријентацијом на усавршавање и развијање свих аспеката кроз непосредно искуство, игру и игролике активности, без присиле и наметања, у посебно креираној радној средини и неусиљеној атмосфери.;
- стицање богатог моторног искуства;
- упознавање сопственог тијела и шеме;
- одржавање и развијање нормалног стања апарата за кретање, посебно зглобова, веза и мишића;
- развијање покрета и тјелесних способности;
- оспособљавање за руковање предметима уз помоћ крупних мишића;
- развијање навика личне хигијене;
- усавршавање функција чулних органа : вида (боје, облици, димензије, конфигурације, положаји и правци кретања у простору), слуха (јачина звука, правац из ког долази, висина), додира (температура, препознавање предмета додиром), мириса (обичних мириса, мириса цвијећа, парфемских мириса) и укуса (основних).

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

	Наставна тема	Оквирни број часова
1.	Кретање и игра у природи	72
2.	Такмичимо се: елементи спортских игара	36
3.	Вјежбе за психомоторни развој	72

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Кретање и игра у природи (72)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно држи тијело док сједи у школској клупи, за столом • изведе неке једноставне вјежбе за развој мишића <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • овлада основним моторним активностима (ходање, трчање, скакање, гурање, вучење, хватање, бацање, итд.) • развија самосталност, самоконтролу, издржљивост • зна да уочи штетност излагања сунцу. <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поштује основна правила игара 	<p>а) Вјежбе за развој појединих група мишића</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вјежбе за развој мишића раменог појаса, леђних и трбушних мишића и мишића стопала и руку <p>б) Разноврсни облици кретања и природи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ходање, трчање, скакање, пењање, пузање, провлачење, котрљање, бацање, хватање, гађање, гурање, вучење, шутирање, санкање, вожња тротинета, бицикла са помоћним точковима, активности у води, елементарни облици старта, организовано постављање и кретање • Свакодневни боравак и кретање на свјежем ваздуху у комбинацији са играма за развој когнитивног социјално – емоционалног аспекта • Игре на отвореном и у природи (љетовање, зимовање, излет у парк, и сл.) <p>в) Игре покретом</p> <ul style="list-style-type: none"> • Игре које се могу примијенити и у природи и затвореном простору 	

<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да стекне навике самосталног прања руку и ногу, умивања, прања зуба и да се самостално храни • уз минималну помоћ-облачи, свлачи и обува • слаже и оставља своју одјећу и обућу • користи санитарне уређаје • правилно дише при изговору ријечи • слуша говор и звукове; • разумљиво изговара гласове, ријечи и реченице • развија такмичарски дух • учествује у такмичењима и штафетним играма • успостави координацију: око – рука. 	<p>г) Здравствено – хигијенске навике</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рад на развијању здравствено – хигијенских навика • Рад на самопомоћи (облачење и свлачење одјеће и обуће) • Оджавање чистоће одјеће, обуће и непосредне околине 	
<p>Тема 2 : Такмичимо се : елементи спортских игара (36)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Појединачна такмичења и такмичења у пољу у ходању (ходање улицом, коњић и кола, воз, лептири лете) • Појединачно такмичење у трчању на 10 метара • Такмичење у штафетним играма • Игре обручима • Игра- скок удаљ (збирно) • Игре балоном, водом • Такмичење и игре скакања, провлачења и пењања, хватања, бацања и гађања 	

Тема 3: Вјежбе за психомоторни развој (72)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развија чула и перцепцију • предуприједи тешкоће у развоју и учењу • развија координацију између појединих чула и моторике • постаје свјестан свога тијела, правца кретања, простора и оријентације у њему • овладава процесом пажње • формира флексибилне системе представа које садрже могућности за генерализацију и трансфер • да се оспособљава за самоконтролу приликом интерпретирања чулних утисака. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вјежбе за покретљивост очију • Вјежбе за перцепцију димензија • Вјежбе за перцепцију облика • Вјежбе за перцепцију боја • Вјежбе за визуелну меморију • Вјежбе за визуелну пројекцију • Вјежбе перцепције просторних односа • Вјежбе за визуелну дискриминацију • Вјежбе за аудитивно опажање • Вјежбе за повећање пажње • Вјежбе за аудитивну дискриминацију • Вјежбе за аудитивно памћење • Вјежбе за тактилно опажање, • Вјежбе стереогностичке перцепције • Вјежбе за перцепцију тежине • Вјежбе тактилне перцепције • Вјежбе за опажање мириса и укуса • Вјежбе за препознавање ритма • Вјежбе за доживљај тјелесне цјеловитости • Вјежбе за латерализацију тијела • Вјежбе за координацију покрета • Вјежбе за уједначавање тоничне напетости • Вјежбе за контролу импулсивности 	

	<ul style="list-style-type: none">• Вјежбе за процјену трајања и оријентације у времену	
--	---	--

ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- Настава из ове области изводи се у природи, на излетима, у школском дворишту, у парку, на саобраћајном полигону, дјечијем игралишту.
- Игре прилагодити тако да се могу примјењивати и у природи и у затвореном простору.
- Све вјежбе се реализују кроз игру и подражавање покрета животиња (нпр. хода или скакања неких животиња), рада људи (брање цвијећа, воћа, кошење траве) и природних појава (вјетар савија гране).